

Független Magyarország

Egy szám
12
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felolvasó szerkesztő
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Védőkre negyedévre 9,60

Egy szám
12
fillér

Rémi deputáció az alispán előtt.

Azt kérik, halasszák el a községháza felépítését, míg kedvezőbbre fordulnak a viszonyok

A napokban Rém község járási módú polgárainak és képviselő-testületi tagjainak egy tizenkét tagú deputációját vezette dr. Ernst Lajos bajai ügyvéd dr. Szabovlyevics Dusán alispán elé. A deputáció tagjai közt ott voltak a most kibukott, ellenzéki érzelmei elűzők is.

A deputáció kívánságát dr. Ernst Lajos tolmácsolta az alispán előtt. Dr. Ernst rámutatott arra, hogy Felsőbácska legészakibb csücskében két község húzódott meg: a forgalomból teljesen kieső Borota és Rém községek, amelyek 20 év előtt még közigazgatási egységeket alkottak. A két nagyrészt szegény emberek által lakott község nem tudott volna külön-külön eltartani egy-egy jegyzőt, község-házát, a vele járó adminisztrációs apparátust és jegyző-lakot stb., ezért közösen tartottak egy jegyzőt.

Mintegy husz évvel ezelőtt a közigazgatási felosztást Szulc Lipót főszolgabíróskodása alatt. A borotai képviselő-testület határozatot hozott, hogy új község-házát fog építeni s ezenkívül a jegyzőnek jegyzői lakot. És csakugyan a jegyzői lak egy ketőre felépült. Nyolc szobás, fürdőszobás szép jegyzői lakot emeltek a község terhére. A község-háza felépítését pedig a háború és szegénységén kívül sok minden mindig előzta. Pedig új község-házára szükség van. Hiszen is elegendő szükség, de ekkor már egy új, jobb, modern község-háza, mert a mostani rozsdás és dűlendezik s félsz, hogy egy napon baj lesz vele: összedől s ha nem is a kupaktanácsot, vagy elűzőságot, de valakit magára temethet.

Képviselő-testületi határozat is van már arról, hogy a község-házát mielőbb fel kell építeni. 700 milliót szavaztak meg erre a célra, amit a vármegyei törvényhatósági bizottság is jóváhagyott. De ez volna tulajdonképpen a kisebb baj, mert egy ilyen község-háza felépítése az előirányzott összeget mindig jelentősen túllépi: itt is egészen bizonyosan a pótmunkák, bebutorozás és fel-

szereles újabb 4—500 millió koronát fog kitenni. Ez pedig most, amikor a szanalás rányom a bályegét egész közigazgatásunkra és közgazdasági életünkre, — elvise heletlenül súlyos terhet jelent. Eviselhetetlen pedig azért, mert Rém községnek a község-háza felépítésén kívül még iskolát kell építeni, súlyos utadók is terheli a vármegyei úhálózatba való bekapcsolódása által, megóvódást is akarnak építeni. A község szegény, több adót fizetni nem bírnak, nagyobb terhekkel megnehezíteni életüket nem lehet. Ilyen körülmények közt azt javasolták dr. Szabovlyevics Dusán alispánnak, járuljon hozzá a már felépíteni e hátrózott község-háza felépítésének e halasztá-

sához, addig pedig a község-házát hivatalaival egyetemben helyezték el a mostani új jegyzői lakbar — amibe Kelle Vince jelenlegi községi jegyző semmi szín alatt sem akar belemenni — s majd ha megfordulnak a gazdasági viszonyok, szívesen felépítik az új község-házát is, meg még a községi tanítóknak is adnak lakást.

Dr. Szabovlyevics Dusán alispán válaszában ezt hangsúlyozta, hogy az idő parancsoló szava sürgeti a község-háza felépítését, amely annyira rossz és elhanyagolt állapotban van, hogy félsz, hogy szerencsétlenség folytörténni, ha hamarosan le nem bontják. A képviselő-testület elhatározta egy község-háza felépítését, amit a megyei közgyűlés is jóváhagyott s ezen neki nincs módjában változtatni. Megígérte ellenben, hogy amennyire csak lehet, mindig segítségükre lesz a némiképp, hogy súlyos közterheik enyhüljenek.

Három milliárdos expenz-nóta.

Dr. Milcsevics Jánost pörbe fogták közokirat-hamisítás büntette miatt.

Nemrégiben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy az Ungváry-család 300 milliórdot kitévő vagyona ellen a kecskeméti törvényszék zárlatot rendelt el s ugyanakkor csakély három millió korona perköltséget ítélt meg dr. Bernolák Nándor volt népjóléti miniszternek, aki eljáró ügyvéd a pörben.

A budapesti ítélőtábla az alsóbi ország ítélőtanács megváltoztatásával feloldotta az Ungváry-vagyont a zárlat alól. Ugyancsak most kézbesítették ki a belügyminiszterium 257.563—1926. sz. alatt meghozott határozatát, amely szerint Bernolák Nándor dr. és dr. Milcsevics János kérelmére kiadott nemesi bizonyítatot, amelynek alapján a pörben özvegy Ungváry Lászlóné közszerzeményű jogát támadták meg, hatályon kívül helyezte, mert kétség-ségtelenül megálapítást nyert, hogy a ceglédi Ungváry-család nem nemes származású. A budapesti királyi ügyészség kérelmére a belügyminiszteriumtól leérkeztek az erre vonatkozó iratok s ezzel kapcsolatban a Milcsevics János és társai ellen közokirathamisítás büntette miatt folyó büntetőpörben most már nemsokára érdemleges döntés várható.

Dr. Milcsevics János neve igen sürűn szerepel a nyilvánosság előtt. Milcsevics pénzügyi titkár volt, majd elveszte a háborúban elesett dr. Szudarevics Benedek szabadkai ügyvéd özvegyét, amikor a vagyon kezelése miatt az özvegy három kiskorú fiát képviselő szabadkai árvaszékkal voltak pörök, majd eladta a kecskeméti Szudarevics-vagyont Ladányi Józsefnek, a szabadkai főútház főnökönek, akivel szintén hozzávalmas pörre keletkezett s ennek egyik epizódjaként tartoztatott le az ügyészség köröző levelére Román Miklós szabadkai lakost, Ladányi sógorát is, amikor az szabályszerű utlevélrel átjött Magyarországra.

Dr. Milcsevics, aki mátyusföldi lakos s Friedrich Istvánnak szűkebb baráti köréhez tartozik, 1919-ben tagja volt az első nemzetgyűlésnek is s ekkor szerezte meg az ügyvédi oklevelét is.

Ujabb virilistákat hívnak be a bajai törvényhatóságba.

A bíráló választmányak febr. 17-ig ki kell egészítenie a virilisták számát.

A legtöbb adót fizetők névsorában néhány olyan bajai gazdag polgár is szerepelt, akik választott bizottsági tagjai Baja városi képviselő-testületének, vagy a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagságukat tartják meg, esetleg más közbejött akadályok miatt nem gyakorolhatja bizottsági tagságát.

Az igazoló választmány által összeállított virilis névsorban 39 nagy adófizető szerepel, ezek közül azonban dr. Halász József és dr. Fehérváry Dezső egyutt választott bizottsági tagok is, akik az igazoló választmány felhívására nyilatkoztak is már, hogy választott bizottsági tagok s megcímüket tartják meg. Rajtuk kívül nyilatkoztak még Mikló Mátyás földbirtokos, dr. ifj. Willmann János földbirtokos és Neuhinger József földbirtokos, akik szintén a megyei virilis jogu bizottsági tagságukat tartották meg. Rajtuk kívül még egy virilista van, aki nem gyakorolhatja virilis bizottsági tagságából eredő jogát, ez pedig a Törökországba költözött Schleicher Géza építészmérnök, aki Csataföldzsa közelében mintegy 50—60 ezer katasztrális hold földet birtokos ki s azon gazdálkodik.

Dr. Halász József és dr. Fehérváry Dezső helyett már behívták az új virilistákat a pótvirilisek közül és pedig Diamant Lajos kereskedőt és Túske János földbirtokost, a másik négy helyett azonban még nem gondoskodtak újabb virilisek behívásáról: ezek pedig a következők lesznek: Wagnblatt Ferenc fűszerkereskedő, Reich Antal kereskedő, dr. Fischer Zsigmond ügyvéd és Csernetics István földbirtokos, de mivel Csernetics a megyénél is virilista, bizonyos, hogy ő is megyei virilis bizottsági tagságát fogja megtartani s így ő helyette dr. Kléncz György ügyvéd, nyug. városi tisztii főügyész lesznek.

Csak ha őket is behívja a törvényhatósági életbe a bíráló választmány, lesz teljes a törvényhatóság.

Spanyol-nátha ellen jól védekezel,
ha Magadnak hó-sárcipőt azonnal veszel.

leszállított áron kapható: Fischer Pál divatüzletében B a j a.

Hócipő, sárcipő

Schön és Bajai szénnagykereskedők.

IRODA: HAYNALD UCCA 13. — TELEFON: 26.

Elsőrendű felsősziléziai porosz szén, bécsi dió koksza
 a Duna-parton épült fedett raktáramban állandóan a legolcsóbb napi áron, kapható.

HIREK.

Balku Gyula főispán felépült és kedden Bajára érkezett. Balku Gyula főispán, aki hetek óta betegen fektűd fővárosi lakásán, felépült: elhagyta az ágyát és tegnap, kedden délután már Bajára is érkezett.

Egy ügyvéd hármas főügye. Dr. Máté-Tóth Jenő kalocsai ügyvédet, a kalocsai főkapitány ügyészét és az Egyházmegyei Takarékpénztár r. t. jogtanácsosát dr. Preszly Elemér pestvármegyei főispán Pestvármegye tb. főügyészévé nevezte ki. Dr. Máté-Tóth Jenőt pár év előtt nevezték ki Baja város tb. főügyészévé is.

Február 17-én lesz a város közgyűlése. A városházán megállapították már, hogy mikor lesz a februári közgyűlés. A tanács február 17-ikét, a jövő hét csütörtökét tűzte ki a közgyűlés megtartásának határidejéül. A közgyűlés legfontosabb tárgya a részleges tisztújítás lesz választások uján.

A Szoc. Misszió Társulat havi ülése. A Szociális Misszió Társulat és a Leányklub, amely minden hónap első szerdáján tartja havi ülését, de mert az elmúlt szerdán Gyertyaszentei Boldogasszony ünnepe volt s emiatt a következő szerdán, február 9-ére halasztotta ülését, — ma, szerdán délután 5 órakor tartja szokásos havi ülését a Katolikus Legényegylet helyiségében.

A népjóléti miniszter is tudja már, hogy Baján csökök az influenza. A népjóléti miniszternek az influenza járvány helyzetéről legutóbb kiadott jelentése megemlíti Baja városát is, mint olyan vidéki emporiumot, ahol az influenza-járvány csekély hullámzásokkal tovább tart, mégis azonban a megbetegedések fokozatos számszerű csökkenése megállapíthatólag jelentkezik. Vidékről az elmúlt héten mindössze 70 halálesetet jelentettek influenza következtében. Tehát egész jelentéktelen csekélységet a hivatalos bulletin szerint. Ezek közt van a bácsalmási egy haláleset is.

Kilyukasztja az állam az 50 filléreseket.

Az 50 filléres a legnépszerűtlenebb pénz. Senki sem tartja magánál és ha mégis hozzáfut, a legelső alkalommal boldogan szökik meg tőle. Mégis: mind akinek van a zsebében ötven filléres! Nyujt csak kérem a zsebébe, biztosan talál benne egyet, vagy kettőt, de ha különösebben peches ember, esetleg többet is. Mindenki kiadja és mindenki megint csak kiadja. Senki sem akarja megszerezni, hogy husz fillér fejében fizessen vele, és de nincs menekvés, mert ha egyik boltban szerencsésen esőtte, bizonyos, hogy a következőben ismét a markába nyomják. Igen sajátságos pénz ez, mert a tulajdonosára csak pechet hozhat. Mindennapos, hogy valaki 20 filléres képében fizet vele, de arról egyetlen egy esetet sem tud a krónika, hogy a 20 filléres, mint 50 filléres ment volna el. Etre majd csak akkor kerülhet sor, ha amiatt hír szerint ervezik, kilyukasztják őket megkülönböztetésül. Az ötvenfilléresek tehát állami kilyukasztást kapnak, a huszfilléres pedig magánkilyukasztást, mert néhány csaláfminta embernek az lesz legfőbb ambíciója, hogy a huszfilléres az ötvenfilléresre hasonlítson.

A Nemzeti Kaszinó folyó hó 12-én, saját helyiségében társas házipaprikás-vacsorát rendez, amelyre a t. tagokat ezután is meghívja az elnökség. Aki résztvenni kíván, szíveskedjenek 11-én délig a Kaszinóban kiélt ívet aláírni.

Holnap jár le a városi pályázatok határideje A sze vezé szabályrendelet által krált új és átszervezett állásoknak választások uján való beöltésére kiirt pályázatok határideje holnap, február 10-én délután 1 órakor jár le. Az ezután beadott pályázatok nem vételnek figyelembe.

A bajai gazdanap A bajai gazdanapot február 16-ikán tartják meg a vármegyei házmesterteremben és előadó neves közgazdasági szakemberek lesznek. Mikor előre felhívjuk gazdákörönkségünk figyelmét február 16-ának fontos dátumára, akkor rá kell mutatnunk arra, hogy a gazdatársaságom jelenlegi nehéz helyzetének egyik legfőbb oka a magyar gazdák szervezatlensége és össze nem tartása. Hiszenk, hogy a bácskai községek gazdaközönksége imponáló számú megjelenésével hirt fog tenni életereje és éni akarása mellett. A gazdanapon Baja város mezőgazdái és szőlősgazdái is teljes számban részt fognak venni, mert a rendezéség már is kiűdött meghívót a Bajai Szőlős Gazdák Egyesületének.

Alapi Nándor befejezte kaposvári vendégjátékait. Az Országos Kamaraszínház most fejezte be kaposvári nagy sikertű vendég szerepét. A publikum is megfelelő módon honorálta Alapi színtársulatának művészi előadásait.

Leszállították a kistrafikosok kölcsönkamatait. A kis doányarások a trafiká u bevásárlására kölcsönöket kaptak az állam uján az Országos Központi Hitelszövetkezettől, amely a kölcsön után eddig 11 %-ot és fél percent kezelési jutalékot számított fel. Tekintettel a Nemzeti Bank kamatlábpolitikájára, amely a hitelhez juttatást olesó kamattal akarja megvalósítani s ezért alaposan leszállította a jegyintézetli bankrátát, — most az Országos Központi Hitelszö-

vetkezet is mérsékli a kamat szedését és a kistrafikosoknak a doánybevásárló kölcsönöket 1 % ra nyújtja, vagyis 2%-kal olcsóbban, mint eddig.

Liszt Ferenc Kör hangversenyéről. Zenekedvelő közönkségünknek színe-jáva tegnap este egészen megöltöttte a Nemzeti nagytermét és véget érni nem akaró tapsokkal ünnepekte Basilides Mária a m. kir. Operaház altisztjának nagy ének-művészetét, Albertina Ferrari olasz hegedűművész nő gyönyörű játékát és Kósa György zongoraművész kongeniális zongorakiséretét. Oly fontos kultúresemény volt a tegnapi hangverseny, hogy részletesebb elemzésével és méltatásával holnapi számunkban részletesebben akarunk foglalkozni.

24 tagu katonai vonós zenekar hangversenye a Nemzeti Kávéházban. Schubert örök szép operettje, a „Három kis lányt” a bajai műkedvelők február 19-ikén és 20-ikán fogják előadni a Központi Szálloda színháztermében. Az előadás 24 tagu katonai zenekar fog közreműködni, amely kísérni fogja az énekszámokat és játékával kitölti a szüneteket. A kaposvári VII. gy. e. 24 tagból álló vonós zenekara február 15-én kedden érkezik Bajára s itt február 16-ikán és 17-ikén este a Nemzeti Kávéházban hangversenyezni fog. 18-ikán pihen és színházi próba lesz a Három a kislányból, 19. és 20-ikán pedig az előadás on játszanak.

Ismét megjelenik a cigányzenészek albuma. Par hét mulva átdolgozva, bővített és új kiadásban jelenik meg a Cigányzenészek albuma, amely legutójjára ezeltűt harminc évvel forgott közkészen. Az album a magyar népzenevel és annak művelőivel, főleg a régi híres cigányzenészekkel foglalkozik. — Markó Miklós, aki egész életét szánt a kérdés tanulmányozására, a legújabb eredményeket is felvette a könyvbe s Czinka Pannától egész napjainkig felvonóinak a magyar cigányzene leghíresebb képviselőit. Az album a bajai cigányprimásokról is megemlékszik h szászabb közleményben és ényképekkel illusztrálva.

Elmosó gépek.
 Izzólámpák, villamos tea és kávéfőző gépek, melegítő kályhák, szövetek-berendezés, vízmelegítők, elektromos szőnyeg, legújabb garancióssal, BRUSZSEF, okl. gépek, elektrotechnikai, Bajai, Szendrői, 4. szék. Előrangú 1 évi garancia.

Téglagyártás.
 Rosentau és Fiai Mohács Magyarországi téglagyártó egység.

Pollácz Zsef
 fakesztéző.

Majdnem ajándékban tűzifa
 Vágottfa: két éves szőlő és tölgy házhoz szállítva métermázsásként 52.000 kor. kétéves akác 60.000 kor. Kapható: Katanics Antalnál Erzsébet királyné u. 96. sz. alatt és gázgyár mellett talápen. Telefon 91.

Cementárnyak és építőanyagok.
 POLLÁCS ZSEF

Esővízvezeték
 legújabb állal Gröndra cementárnyak 160.

U-R-A-N-I-A

1927. évi február hó 9-én, szerdán délután 6 és fél 9 órakor.

Az idei szezon legtüneteményesebb filmje! — o — A Nordisk filmgyár világattiója!

A MAHARADZSA GYÖNGYE

Az indiai háremvillág káprázatos tükre 10 felvonásban. Főszerepben: Gunnar Tolneas és Carina Belli

---

Ezt megelőzi: **A villám bosszúja.** A legkitűnőbb Híradók. cowboj film 6 felvonásban. Főszerepben: Jack Hoxie. Híradók.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízátthatlan állandó raktár és egyedárusítóhely

POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, BAJA.

Városi iroda: Kossuth ucca 23.

Fatelepe: Budapesti út 4.

Telefon számok: 184, 235 és 104.

Bemutató zenevizsga egy magán zeneiskolában. Recska Iona államilag engedélyezett magán zeneiskolája 20 án d. e. fél 12 kor tartja fél-évi bemutató vizsgáját Jókai M r ucca 4. sz. alatt. A bemutató vizsgára szívesen látja az érdeklődő közönséget. Recska Iona zenetanárnő magánzeneiskolájának jó híre van Baján és a megyében s ezt h noráta tulajdonképpen a Liszt Ferenc kör, amikor a zenekultúra terjesztésén hathatósan közreműködő Recska Iona zenetanárnőt a kör választmányi tagjává választotta.

Liceális előadás. Február 13-án, vasárnap Májtyényi Erik ciszt. tanár a gimnáziumban a régi római élet változatos képét fogja megrajzolni „Egy nap a régi R mában” c. a liceális előadás keretében. Jrgyek kaphatók Kollár, Wagner és Uj Élet könyvkereskedésekben.

x Meghülésnél, náthánál, torokfajásnál, id-gfajdalmaknál, szaggatásnál, naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bél-működést biztosít. Egyetemi orvos anárok véleménye szerint a **Ferenc József** vízhatása gyors kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Eladó

140.000.000 K-ért, esetleg kiadó Mohács-Margittaszigeten alkalmas, forgalmas helyen levő

h á z

szatócs, illetve korcsmahelyiségekkel 9000-ól szántófölddel. — Cim:

Oszwald Ferenc vendéglős Mohács, K. zincy u. 9.

E g y e d á r u s i t a s

1927. január 1-től a motor-kerékpárok árát

PUCH 175 cm³
1.120 P. 14.000.000 K.

ARDIE-JAP
500 cm³ 1.840 pengő
23.000.000 korona

INDIAN 600 cm³
2.520 P. 31.500.000 K

Kaphatók 18 havi részletre is

BOHNER ÉS TÁRSAI
szaküzletében
BAJA,
Erzsébet kir. ucca 6.
Telefon 256.

Legjobb varrógépek

kedvező részletfizetésre.

Csillárok

(Elektra csillárgyár lerakata és mintaterme) ajánlattal vételkényszer nélkül készeggel szolgál.

Csauscher Ádám gépraktára.

legolcsóbban

Bohner és Társai

cégnél Baja, Erzsébet királyné u. 6.

vásárolhat

Katonai zenekar hangversenye a Nemzetiben

A kaposvári VIII. gy. ezred 24 tagu vol. os zenekara febr. 16. és 16-én este a Nemzeti Kávéházban hangversenyez.

Vásártéren ujonnan épült

h á z

sürgősen eladó és azonnal beköltözhető.

Tudakozódni lehet:

Dr. Stern József ügyvédi irodájában, Baja, Mátyás király-tér 8.

Gyáramban készült

foréeros és masszív hálószobák, valamint ebéd-lők, uriszobák és bõrgarniturák nagy választékban Kossuth uccai mintaraktáramban

POLLÁK butorgyáros.

Febr. 7-től febr. 14-ig reggel fél 8 óráig

Dr. Geiringer János és Lovassy Odón.

gyógyszerész praktikája tart éjjeli szolgálatot.

Az ügyelatos gyógyszerár vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi **Hatschek-féle Eternit.**

Javításmentes az ETERNIT háztető.

Kapható: feltétlen csakis **Goldschmidt Lajos** fatelepén, Baja, Sugovica part

Kedvező fizetési feltételek. — Díjlan költségvetés. — Azonnal szállítható.

Magyarországi a Corvis-nyomda gyorsajtóján Baján. (Fodor Károly.)

nő
es
nyelvtan
szonynak
ártástroz.
ban

szilését
állat
vsa
on 160.

ónő
női
eres.
lőban.